Opłata poczt. uiszczona gotówką — Tarnów, dnia 14 lipca 1939 r. — Cena egzemplarza 15 gr.

PRENUMERATA kosztuje z dostawą w miejscu:

miesięcznie	—.70
kwartalnie	2.—
półrocznie	4.—
rocznie	8.—

Prenumerata zamiejscowa:

miesięcznie	—.90
kwartalnie	2.50
półrocznie	5.—
rocznie	10.—

HASŁO

OGŁOSZENIA

Strona	350- zł.
1/2 strony	175.- „
1/4 „	90.- „
1/8 „	45.- „
1/16 „	30.- „
1/32 „	15.- „

Przed tekstem 100% drożej
W tekście 50% drożej
Drobne za słowo 30 groszy

Regionalny Organ Centralnego Okręgu Przemysłowego

Naczelny redaktor: przyjmuje od 12—14 i od 17—18 codziennie, ul. P.O.W. 22 dawniej Zielona (I. p.) — P.K.O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 22 — Adres Redakcji i Administracji: P.O.W. 22 (I. p.) — Rok XIV

Nowa Rada rozpoczęła pracę.

I. posiedzenie Rady.

Pierwsze posiedzenie nowej Rady miejskiej odbyło się w poniedziałek 3 bm. Szczupła galeria była wypełniona po brzegi.

Posiedzenie zagaił wiceprezydent mgr Kołodziej, który odczytał zarządzenie wojewody o zwołaniu zebrania wyborczego Rady miejskiej, po czym poświęcił gorące wspomnienie pośmiertne zmarłemu śp. Biskupowi drowi Lisowskiemu, oraz długoletniemu wiceburmistrzowi błp. drowi Hermanowi Mützowi. Przemówienia tego radni wysłuchali stojąco.

Po odebraniu przez wiceprezydenta od radnych przyrzeczenia radzieckiego, przystąpiono do wyboru przewodniczącego zebrania. Wpłynęły dwie kandydatury b. posła Adama Ciołkosza i dyr. Dygata. Kiedy jednak dyrektor Dygat swoją kandydaturę wycofał, wybrano Adama Ciołkosza, 28 głosami. Obejmując przewodnictwo p. Adam Ciołkosz wygłosił krótkie przemówienie stwierdzające, że w razie potrzeby cała ludność Tarnowa bez różnicy wyznania i narodowości walczyć będzie aż do ostatniego tchu i do ostatniej kropli krwi w obronie całości granic Rzeczypospolitej. Przemówienie swoje p. Adam Ciołkosz zakończył okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i Armii Polskiej — powtarzanym trzykrotnie przez wszystkich obecnych.

Na asesorów zebrania wyborczego przewodniczący powołał pp. dyr. Adama Dygata i Wincentego Rubachę.

Po odczytaniu przez przewodniczącego przepisów ustawy odnośnie wyborów ławników — przystąpiono do wyborów. Wpłynęły dwie listy: Lista Nr 1 Chrześcijańskiego Klubu Gospodarczego obejmująca kandydatury pp. Stanisława Komusińskiego i prof. dra St. Szymańskiego, oraz lista Nr 2 — Klubu radnych socjalistycznych, zawierająca kandydatury pp. prof. Kaspra Ciołkosza, Dawida Batista, Eugeniusza Sita i Ignacego Cholewy.

W głosowaniu oddano 38 kartek. Lista Nr 1 uzyskała 10 głosów, lista Nr 2 24 głosów, 4 kartki były czyste, a dwaj endecy wstrzymali się od głosowania.

Wobec tego lista Nr 1 otrzymała 1 mandat, a lista Nr 2 — 3 mandaty. Ławnikami zostali więc wybrani ze strony Chrześcijańskiego Klubu Gospodarczego p. Stanisław Komusiński, a ze strony klubu radnych socjalistycznych pp. prof. Kasper Ciołkosz, Dawid Batist i Eugeniusz Sit.

II. posiedzenie Rady.

We wtorek dnia 11 lipca o godz. 19.30 wieczór odbyło się Posiedzenie Rady. Przewodniczył p. wiceprezydent mgr Kołodziej. Bardzo obfity porządek dzienny został w zupełności wyczerpany. Obrady odbywały się w bardzo poważnym nastroju, dyskusja rzeczowa na wysokim poziomie. Podnieść należy z dużą satysfakcją, że tak prawica jak i lewica dążą do rzeczowego i realnego ustosunkowania się do spraw miejskich. Nowi ludzie na terenie samorządowym stanęli w turnieju polemicznym, wykazując duże zrozumienie i wiele dobrej woli, co pozwala mieć nadzieję, że mimo oczywistej większości lewicowej praca w samorządzie Tarnowskim będzie mogła być kontynuowana, z pożytkiem dla miasta, co w obecnej chwili jest koniecznością państwową. Najszczerszą radością napawa Obywateli naszego grodu, to że w deklaracjach swych wszystkie ugrupowania wyraziły swą gotowość niezłomną oddania dla obrony Ojczyzny ostatnią kroplę krwi i każdy grosz. Przemówienia wszystkich mówców cechował gorący patriotyzm i szczera chęć pracy dla dobra miasta i Państwa.

Przed rozpoczęciem obrad nad porządkiem dziennym odczytali przedstawiciele klubów swe deklaracje.

W imieniu klubu większości P. P. S. złożył deklarację radny Adam Ciołkosz. Po apoteozie partyjnej i fanfarach dokonanego zwycięstwa w samorządzie tarnowskim, zajął się mowca sprawami miasta, w ostrych słowach piętnując niedomagania poprzednich reprezentacyj gminnych, oraz wskazując program prac jakie klub P. P. S. sobie wyznaczył.

I tak w deklaracji swej p. prezes A. Ciołkosz podniósł:

Uważamy za pilny i konieczny obowiązek stworzenie warunków, umożliwiających rozwój ruchu budowlanego, a zwłaszcza budownictwa społecznego celem zapewnienia tanich mieszkań szerokim rzeszom ludności, gnieżdżącym się w straszliwych warunkach mieszkaniowych, stłoczonym w barakach, a nawet pozbawionym dachu nad głową.

Troskę o należyty rozwój przedmieść i dzielnic robotniczych, zaniedbanych pod względem dróg, kanalizacji, wodociągów i oświetlenia.

Energiczną walkę z bezrobociem, pomoc dla bezrobotnych i ich rodzin.

Poprawę bytu pracowników i robotników miejskich, przestrzeganie ustawodawstwa ochronnego pracy i ustawodawstwa ubezpieczeń społecznych, zmianę pragmatyki służbowej i statutu emerytalnego, zawarcie układów zbiorowych pracy, poszanowanie swobody zrzeszania się pracowników, ludzkie i godne ich traktowanie.

Całkowite zreformowanie miejskiej opieki społecznej przez stopniowe zerwanie z systemem dotacyj i subwencyj, a natomiast przez stworzenie miejskich zakładów i instytucyj opieki nad chorymi, kalekami, starcami i sierotami, rozdawnictwo odzieży i obuwia dla ubogiej dziatwy; podwyżkę zapomóg stałych z Opieki Społecznej; przesunięcie robotników i robotnic, zatrudnianych obecnie na t. zw. „opiece społecznej“ do pracy na warunkach normalnych; miejskie kolonie wypoczynkowe dla dzieci i ośrodki wypoczynkowe dla pracowników i robotników.

Troskę nad zdrowotnością szerokich rzesz ludności, przede wszystkim przez wybudowanie łaźni ludowej, pomoc dla szpitali miejscowych, wszechstronną opiekę lekarską i bezpłatne leki dla najuboższych, wybudowanie miejskiego Ośrodka Zdrowia, popieranie wychowania fizycznego, a nadto przez ścisłą kontrolę stanu mieszkań dozorców domowych.

Należytą opiekę nad szkolnictwem powszechnym i zawodowym, oraz zorganizowanie poradnictwa zawodowego dla młodzieży.

Pomoc dla drobnego handlu i rzemiosła, przede wszystkim przez organizowanie kas pożyczkowych przy pomocy Gminy.

Pomoc dla wszystkich form ruchu spółdzielczego.

Udostępnienie najuboższej nawet ludności korzystania z przedsiębiorstw miejskich, przede wszystkim z tramwajów, Elektrowni i Gazowni.

Rozwinięcie miejskiej sieci komunikacyjnej.

Utworzenie biura porad prawnych dla ubogiej ludności.

Zmianę systemu podatków i opłat gminnych — o ile na to dozwala obowiązujące prawodawstwo — w kierunku sprawiedliwego społecznie rozkładu ciężarów finansowych.

Przyłączenie do Tarnowa tych części gmin podmiejskich, które stanowią gospodarczo jedną z miastem całość i są zamieszkałe przez ludność robotniczą.

Usprawnienie administracji miejskiej, uprzystępnienie jej ludności, szybkie i uprzejme załatwienie spraw obywateli w urzędach i zakładach miejskich, walkę z protekcją wszelkiego rodzaju.

Równomierne traktowanie wszystkich obywateli, bez różnicy wyznania, narodowości i przekonań politycznych, sprawiedliwe traktowanie wszystkich organizacyj społecznych i związków zawodowych, zerwanie z systemem przywilejów dla organizacyj „sanacyjnych“, naprawienie wszystkich krzywd wyrządzonych organizacjom robotniczym i poszczególnym robotnikom w ciągu ostatniego pięciolecia.

Szczególną troską otoczymy wszystkie potrzeby związane z obronnością Państwa, których spełnienie stanowi obowiązek Gminy, a ponadto znajdziemy środki, by Gmina miasta Tarnowa dotrzymała innym gminom kroku w ofiarności na rzecz potrzeb obrony Państwa poza jej ustawowymi obowiązkami“.

Poczem w swej deklaracji wystąpił p. radny Ciołkosz przeciw p. prezydentowi miasta, który — jak stwierdził mówca — nie posiada zaufania Rady, i mimo swego dziesięcioletniego kontraktu powinien ustąpić, aby dać Radzie możność wybrania na prezydenta takiego człowieka, do którego cała Rada i obywatele miasta mieliby mocne i zupełne zaufanie.

Deklarację P.P.S. oklaskiwali licznie zebrani na galerii członkowie partii. Następnie imieniem Chrześcijańskiego Bloku Gospodarczego złożył deklarację prezes Adam Dygat.

Deklaracja pozbawiona wszelkich politycznych momentów, owiana rzetelną chęcią pracy dla dobra miasta i Państwa — wywołała duże wrażenie.

Deklarację tą podajemy w całości:

Świetna Rado!

Chrześcijański Klub Gospodarczy Radnych Miejskich w Tarnowie powstał jako organizacja, której celem jest ściśle realna praca dla dobra gospodarki i kultury Miasta. Moment polityczny został zasadniczo i jednomyślnie wyeleminowany i przez nasz Klub na terenie prac Rady Miejskiej nie będzie reprezentowany. Jesteśmy głęboko przekonani, że poświęcając całą naszą energię i najlepszą wolę konkretnym potrzebom Gminy w tych dwóch kierunkach, a więc gospodarki i kultury, spełnimy życzenia naszych wyborców w sposób najwłaściwszy.—

Uważamy, że jest naszym obowiązkiem wyrazić z tego miejsca uznanie dla pracy naszych poprzedników, bowiem poprzednia Rada Miejska dokonała w swoim pięcioleciu trudnego dzieła, jakim było uporządkowanie finansów, a następnie spowodowała niezaprzeczony rozwój we wszystkich działach szerokiej i skomplikowanej pracy dla Miasta. Naszym pierwszym obowiązkiem powinno być przede wszystkim utrzymanie pozostawionej nam spuścizny i kontynuowanie wytyczonego planu, a następnie dopiero opracowanie i wykonanie nowego programu, który obecna Rada Miejska niezawodnie stworzy po pewnym czasokresie, jaki będzie potrzebny dla zapoznania się z potrzebami Miasta.— Uznanie dla pracy naszych poprzedników nie przesądza jednak kwestii krytycznego rozważenia ich działalności w tych kierunkach dla których uważać będziemy za wskazane wytyczenie nowych dróg. Analiza budżetów miejskich z ostatnich kilku lat wskazuje, że dochodowość przedsiębiorstw miejskich malała, a koszty administracyjne równocześnie wzrastały. Ludność m. Tarnowa narzeka, naszym zdaniem słusznie, na wysokie ceny wody, prą-

du i gazu. Te problemy, nie łatwe do rozwiązania, otwierają jednak przed Świetną Radą pole do pracy, która może dać pozytywne wyniki. Utworzyć się mająca Komisja Skarbowo-Budżetowa winna je mieć jako naczelne zadanie na uwadze.—

Miasto Tarnów, z którym sąsiadują Mościce i Niedomice, liczyć się musi z tym, że placówki produkcyjne C. O. P. w jego najbliższym zasięgu terytorialnym powstawać nie będą, może natomiast i powinno dążyć do tego, by było pomostem pomiędzy innymi dzielnicami, a C. O. P., oraz by stało się centrum handlowym tego okręgu. Dążyć musimy dalej wszelkimi środkami do powstawania w Tarnowie szkolnictwa zawodowego, przygotowując kadry pracowników dla C. O. P. Objawem charakterystycznym jest, że obok wielkiego przemysłu ciężkiej wagi ogromne szanse powstawania i rozwoju ma drobny przemysł z wielkim współdziałający. Ta szansa nie powinna ujść naszej uwagi i ze strony Rady i Zarządu Miejskiego iść powinna inicjatywa w kierunku powstawania tego drobnego przemysłu, który w obecnych warunkach ma w naszym mieście do odegrania olbrzymią rolę.

Obserwując zainteresowania, płynące z zewnątrz ku naszemu Miastu, mamy już dziś prawo twierdzić, że Tarnów stać się ma ważną bazą i spełniać będzie ogromne i odpowiedzialne zadania o znaczeniu państwowym. To przyczyni się do rozwoju Miasta, ale równocześnie nakłada obowiązek intensywnej pracy dla przygotowania się do tej roli. Dlatego musimy oprzeć nasz program na hierarchii potrzeb, zaspakajanych pod tym kątem widzenia.—

To, czego trzeba dokonać w działach opieki społecznej, zdrowia publicznego, budownictwa, dróg, sieci kanalizacyjnej, w inwestycjach wodociągowych, Gazowni i Elektrowni, Rzeźni Miejskiej i Targowicy, a co mieściło się w programie, opracowanym na przyszłość jeszcze przed powstaniem nowej Rady Miejskiej, wymaga olbrzymiej sumy kilkunastu milionów złotych. Hierarchia potrzeb wskaże nam kolejność zamierzonych inwestycyj, a znajdą się wśród nich niezawodnie takie, które leżeć będą nietylko na linii interesów miasta, ale przedewszystkim Państwa. W tych wypadkach liczyć jednak będziemy mogli jedynie na własne siły i dlatego nasz klub uważa, że w najbliższym czasie powinna powstać wspólna akcja Klubów, a tym samym pełnej Rady Miejskiej, któraby drogą przedewszystkiem ustalenia najpilniejszych i najważniejszych inwestycyj o ogólnym znaczeniu, zmierzała do osiągnięcia tego trudnego celu. W hierarchii potrzeb Miasta stawia nasz Klub na pierwszym miejscu sprawę bezdomnych, gnieżdżących się w barakach na Hucie i Pogwizdowie. Fakt, że kilkaset rodzin mieszka i żyje w najpodlejszych warunkach, nędzy i opuszczeniu; fakt, że w jednej z barakowych ubikacji mieszka dwadzieścia osób różnej płci i wieku, jest wprost nie do uwierzenia i nie do tolerowania na terenie miasta, które nietylko ma, ale przedewszystkiem pragnie przyjąć na siebie zadania o znaczeniu państwowym. Toteż powstanie tanich domów miejskich dla bezdomnych i bezrobotnych, przy pomocy Towarzystwa Osiedli Robotniczych, uważamy za pierwsze zadanie Świetnej Rady Miejskiej.

Zajmując się w dzisiejszej deklaracji w skrócie i w sposób ogólny zadaniami, jakie na nas ciążą podkreślamy, że ogromną część naszej pracy zamierzamy poświęcić przedmieściom Tarnowa i to nietylko ze względów społecznych i socjalnych, ale również z powodu logicznie uzasadnionego wskazania, że przyszłość miasta nie jest zależną od jego centrum, ale od rozwoju jego przedmieść.—

Kończące się w przyszłym roku moratorium dla miast i związana z tym konieczność upłacania przez Gminę nietylko odsetek, ale także dłużnych kapitałów, utrudni niewątpliwie pracę Świetnej Rady w dziedzinie finansów miejskich. Aczkolwiek odpowiedzialność za gospodarkę finansową ciąży będzie na barkach dzisiejszej większości, to jednak nasz Klub deklaruje w tym dziale swoją pełną gotowość do intensywnej współpracy, oraz zapowiada ściśle rzeczowe ustosunkowanie się do projektowanego budżetu miejskiego.—

W trosce o podniesienie kultury i estety-

ki naszego miasta nasz Klub wystąpi w najbliższym czasie z propozycją powołania do życia „Obywatelskiego Komitetu Inicjatywy", który, aby mógł spełniać należycie swoje zadania, otrzymać będzie musiał pewne przywileje, zmierzające do koordynacji wysiłków w tym kierunku. Jednym z naczelnych zadań w tej dziedzinie, będzie podniesienie polskiego charakteru Miasta i nie wątpimy, że w tym kierunku współpracować będą wszyscy obywatele bez różnicy przekonań.

Wreszcie pragniemy podnieść, że nasz Klub powołał do życia referat pracowniczy, który objął prof. dr Szymański, prezes Powiatowej Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowniczych w Tarnowie.

Chrześcijański Klub Gospodarczy pragnie stać się na terenie Rady Miejskiej czynnikiem realnej współpracy i kierować się będzie swoją naczelną dewizą: „Przez dobro Miasta do potęgi Państwa".

Poczem złożyli swe deklaracje Klub Żydowski podnosząc, że chce rzetelnie współpracować dla dobra miasta i Państwa, że gotowi są do każdej obywatelskiej ofiary i zdając sobie sprawę z powagi chwili, nie będą napewno ostatni w ofiarach z krwi i mienia dla całości granic Rzeczypospolitej. Programem ich, to gospodarczy rozwój miasta.

Deklaracja radnego mgr. Skowrońskiego mieści się w kilku słowach: „Chcemy pracować dla dobra Polski i Polaków".

Dziki p. Birnbaum złożył również deklarację, w której wyraża niezłomną wolę bronienia Żydowskiego proletariatu.

Po złożonych deklaracjach uchwaliła Rada wszystkie wnioski Magistratu, a to: wniosek Magistratu na upoważnienie ustawowych reprezentantów Gminy do podpisania umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w sprawie spłaty pożyczki 280.000 — zł. zaciągniętej w r. 1929, wniosek na przyjęcie zapomogi na zatrudnienie bezrobotnych a to: 30.000 zł. z Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego.

Przyjęto sprawozdanie Komitetu Rozbudowy Miasta Tarnowa za drugie półrocze 1938. Umorzono zaliczki udzielone w roku 1937-1938 pracownikom miejskim w wysokości części specjalnego podatku od wynagrodzeń. Uchwalono dalej nie potrącać w bieżącym roku na rzecz gminy miasta Tarnowa specjalnego podatku od pracowników miejskich, jednak z poprawką p. A. Ciołkosza, aby od uposażeń ponad 1.000 zł. brutto podatek ten pobierać.

Następnie uchwalono sporządzenie planów zabudowy ulicy Wita Stwosza, projekt o zaopatrywanie ludności w wodę, przemianowanie placu u wylotu ul. Krasińskiego, Chopina, Matejki i Tertila, na plac im. płk. Lisa Kuli, oraz ulicy na gruntach Kurza obok ul. Sanguszko, na ul. Piastowską. Uchwalono sprzedać skrawki gruntu pozostałych po zasypaniu Młynówki, przyjęto do Związku gminy miasta Tarnowa kilkudziesięciu obywateli. Dalej wybrano 2 członków komisji rewizyjnej, do Targowiskowej Komisji Nadzorczej w osobach: Komusiński, Lorenz, oraz dwóch zastępców: Czapnik, Pisz.

Wreszcie wybrano do komisji Skarbowo-Budżetowej panów: ks. Bochenka, prof. Szymańskiego, A. Dygata, Cholewę, Rubacha, Alskiego, Agatsteina, Dellera, Spielmana, z poza Rady Drapellę, Kopytkę, Sukmana. Do komisji Prawniczej: pp. Zalewskiego, Agatsteina, A. Ciołkosza, dra Mütza, Babiarza, ks. Bochenka, z poza rady rejenta Pawłowskiego. Do komisji rewizyjnej wybrano: Zalewskiego, Skwiruta, Babiarza, Lorenza, Czapnika, dra Agatsteina, Huttera, Nebenzahla, Grossa, dra Mütza, Berszakiewicza, Cierniaka, Rybakiewicza, dra Szymańskiego i Fleischera.

Posiedzenie zakończono wyczerpaniem porządku dziennego o godz. 23 w nocy.

Z Brzeska.

Z inicjatywy Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej odbyła się dziś w Brzesku konferencja gospodarcza sfer kupieckich, przemysłowych i rzemieślniczych, pod przewodnictwem Dr Władysława Brzeskiego.

W konferencji wzięli udział Przedstawiciele Izby Przem. Handlowej: Prezes Antoni br. Götz-Okocimski, Dyr. Inż. Mianowski i Dr Ziomek, tudzież przedstawiciele miejscowych władz ze Starostą Mgr. Michałem Füllerem na czele.

Aktualne dla miasta i powiatu brzeskiego postulaty gospodarcze o charakterze lokalnym przedstawił w treściwym referacie Prezes Kongregacji Kupców Chrześcijańskich Marian Gieratowski, poczym odbyła się ożywiona dyskusja.

Po dyskusji Prezes Izby Baron Götz-Okocimski omówił poszczególne postulaty z punktu widzenia samorządu gospodarczego, tudzież przyrzekł poparcie wszelkiej inicjatywy prywatnej stwierdzając, że realizacja wszystkich zamierzeń jest możliwa tylko przy harmonijnej współpracy, prywatnej inicjatywy i prywatnego kapitału z samorządem gospodarczym i władzami.

Z Rzeszowa.

W sali rady miejskiej w Rzeszowie, odbyła się konferencja gospodarcza z udziałem prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej, barona A. Götza Okocimskiego i wiceprezesa inż. Mianowskiego.

W konferencji wzięli ponadto udział: wicestarosta Lasocki, prezydent m. Rzeszowa, Barwicz, dyr. K. K. O. Samotus, wiceprezesi Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego, przedstawiciele kupców i przemysłowców i kupców żydowskich.

Zebranie zagaił prez. m. Barwicz, wygłaszając referat o sytuacji gospodarczej Rzeszowa. Sprawy kupieckie, oraz sprawy wznowienia budowy kolei Kolbuszowa-Tarnobrzeg omówili: dr Donath i dyr. Fic. — P. radca Szymon Grubner zaapelował do barona Götza, by wobec zamknięcia przez Bank Polski z dn. 1 listopada ub. roku kredytów, wpłynął na władze Banku Polskiego, ażeby udzielały nadal potrzebnych kredytów. — Baron Götz przyrzekł wszystkie dyzederaty przedstawić odpowiednim czynnikom.

Społeczeństwo z wielką radością powitało zainteresowanie się barona Götza miastami w COP-ie.

Odznaczeni.

Poraz 2-gi odznaczony został złotym Krzyżem Zasługi Roman ks. Sanguszko. Biorąc od lat żywy udział w pracach społecznych, a przedewszystkim w pracach nad *poprawą dróg w powiecie, nad motoryzacją w kraju i rozbudową lotnictwa*, zasłużył się wielce dla Państwa, zaś dla naszego powiatu *działając również niezmordowanie w dziedzinie filantropii*, stał się człowiekiem opatrznościowym.

Dlatego to ponowne odznaczenie Romana ks. Sanguszki spotkało się z dużym zadowoleniem całego społeczeństwa.

— — —

W poniedziałek dokonał p. Wicewojewoda Krakowski dekoracji Złotym Krzyżem Zasługi p. dyr. Józefa Gładyszowskiego.

— — —

Srebrnym Krzyżem Zasługi został odznaczony Tadeusz Jurand - Zajtz urzędnik sądowy, b. oficer legionowy, dzielny pracownik społeczny i organizator.

— — —

Również Srebrnym Krzyżem Zasługi za pracę zawodową i społeczną został odznaczony p. Stefan Böhm, urzędnik sądowy.

Ostrzeżenie.

Ostrzegam wszystkich, że nie odpowiadam za długi, lub za czyny kolidujące z prawem popełnione przez moją małoletnią córkę HELENĘ KOZŁÓWNĘ, która wydaliła się samowolnie z domu rodzicielskiego.

Władysław Kozioł
Tarnów, ul. P.O.W. 5.

Rok pracy Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie.

Leży przedemną pięknie wydane sprawozdanie Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie za rok 1938. Sprawozdanie to odznacza się nie tylko piękną zewnętrzną szatą, ale jasnym, rzeczowym i łatwo zrozumiałym językiem, dostępnym dla każdego laika, pozbawionym zupełnie zbytniej frazeologii, tak że ubezpieczony czytając to sprawozdanie jasno i dokładnie zdaje sobie sprawę z działalności tarnowskiej Ubezpieczalni.

Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie obejmuje swą działalnością cztery rozległe powiaty a to: tarnowski, dąbrowski, bocheński i brzeski, na których obszarze, wynoszącym 3.127 km.^{2} zamieszkuje około 490.000 ludności.

Liczba ubezpieczonych, wynosząca w r. 1938 średnio 20.545, zaś w okresach wzmożenia robót publicznych dochodząca do 22.400 pozwalała zaliczyć Ubezpieczalnię tarnowską do typu ubezpieczalni średnich.

Dochody Ubezpieczalni w roku sprawozdawczym wynosiły kwotę złotych 1,233.103.02, zaś wydatki na świadczenia wynosiły zł 855.044.14 t. j. 75.7 %.

W porównaniu z kwotą wydatków na świadczenia za r. 1937 wynoszącą zł. 780.865.86 wydano na świadczenia w r. 1938 więcej o zł. 84.178.28.

Okręg Ubezpieczalni obejmujący powiat dąbrowski, tarnowski, bocheński i brzeski, podzielony został na 26 rejonów lekarskich, a mianowicie: Tarnów 6 rejonów lekarskich, Bochnia 2 rejony lekarskie, zaś miejscowości: Ciężkowice, Mościce, Tuchów, Dąbrowa, Żabno, Niedomice, Szczucin, Brzesko, Czchów, Radłów, Szczurowa, Wojnicz, Zakliczyn, Lipnica Murowana, Łapanów, Niepołomice, Ujście Solne i Wiśnicz Nowy tworzą po 1 rejonie, które grupują w sobie od 50—1500 ubezpieczonych oraz 100—2500 członków rodzin.

Rozległy teren działalności ubezpieczalni, a w szczególności jego niejednolitość pod względem uprzemysłowienia i skupień ubezpieczonych wymaga w zakresie organizacji lecznictwa szczególnych wysiłków.

W roku sprawozdawczym pracowało 26 lekarzy domowych, 5 lekarzy specjalistów, a to: 1 okulista, 1 otolaryngolog, 2 ginekologów, 1 wenerolog, 2 lekarzy zakładowych, a to: roentgenolog i analityk, 3-ch lekarzy dentystów, oraz 6 sił pomocniczo-lekarskich.

Ubezpieczalnia prowadzi 3 zakłady lecznictwa fizykalnego, a to w Tarnowie, w Mościcach i w Bochni wyposażone w lampy kwarcowe, lampy Sollux diatermie, lampy łukowe, pantostat, czterokomorówki i t. p.

Ubezpieczalnia posiada własną aptekę w Tarnowie.

Na terenie działalności Ubezpieczalni istnieje 5 szpitali, a to: 3 w Tarnowie, 1 w Bochni i 1 w Okocimiu, które przyjmują chorych-ubezpieczonych na podstawie przekazów wystawianych przez Ubezpieczalnię.

Własnego szpitala Ubezpieczalnia nie prowadzi.

W roku 1938 leczono w poszczególnych szpitalach 2.182 osoby, przez okres 30.831 dni, za ogólną sumę kosztów zł. 118.099,64

* * *

PROFILAKTYKA:

Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie, doceniając znaczenie racjonalnego wypoczynku i odżywiania dzieci, potrzebnego dla należytego rozwoju dziecka i zdając sobie sprawę z doniosłości społecznego znaczenia akcji kolonijnej, rozszerzyła jeszcze bardziej niż w latach ubiegłych zakres pracy w tej akcji. Z funduszów na ten cel przeznaczonych zorganizowała Ubezpieczalnia własną kolonię, subwencjonowała kolonie i półkolonie dla dzieci, młodocianych i dorosłych, organizowane przez związki, organizacje i komitety specjalnie do tych zadań powołane.

* * *

WŁASNE KOLONIE:

Jak wyżej wspomniano Ubezpieczalnia zorganizowała i prowadziła we własnym zakresie w dwóch turnusach, trwających po 28 dni, kolonię letnią dziecięcą w ciągu m-ca lipca i sierpnia 1938 r. w Ciężkowicach, miejscowości podgórskiej, suchej, średnio zalesionej, pod względem klimatu, oraz nasłonecznienia mającej wszelkie walory zdrowotne.

Kolonia urządzona była w budynku szkolnym. Na kolonii tej przebywało w pierwszym turnusie 110 dziewczynek, w drugim 118 chłopców. Dzieci w wieku od lat 7 — 14 rekrutowały się z Tarnowa, Mościc, Dąbrowy, Brzeska i Bochni, przeważnie gorzej sytuowanych rodziców, wątłe i niedostatecznie odżywione. To też po czterotygodniowym pobycie na kolonii, stan zdrowia wszystkich dzieci poprawił się wydatnie, czego dowodem były ich wesołe twarze, zdrowy wygląd i przybytek wagi. Najwyższy przyrost na wadze wynosił 6 kg., najniższy 0·50 kg., przeciętny 2.925 kg. (ca 3 kg.).

Dzieci na kolonii pozostawały pod opieką lekarza miejscowego Dra M. Knobla i wykwalifikowanych wychowawczyń, otrzymywały pięć razy dziennie obfite i smaczne posiłki, złożone przeważnie z jarzyn, owoców, mleka, masła i tp.

W programie dziennym uwzględniającym gry, zabawy, wycieczki, kąpiel rzeczną w dni pogodne w rzece Biale i tp., przewidziano również pogadanki z dziedziny społeczno - wychowawczej, higieny i tp.

Dzieci cieszyły się doskonałym zdrowiem w czasie trwania kolonii i wróciły do swych domów z nowym zapasem sił i zdrowia.

* * *

ADMINISTRACJA.

W roku sprawozdawczym Ubezpieczalnia zatrudniała w Centrali 35 pracowników etatowych i 6 nadetatowych i w Oddziale 16 pracowników etatowych i 3 nadetatowych.

Prócz tego w okresie wzmożonego nasilenia pracy, Ubezpieczalnia zatrudnia pracowników nadetatowych. Liczba tych pracowników jest zmienna i ściśle zależna od potrzeb należytej obsługi ubezpieczonych i pracodawców.

Wydatki na koszty administracyjne, obciążające ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa wynosiły w roku sprawozdawczym zł. 181.556,68, co w stosunku do dochodów Ubezpieczalni wynosi 14·7 procent.

Wydatki te byłyby znacznie mniejsze, gdyby specyficzne warunki i cechy terenu działalności Ubezpieczalni nie wymagały utrzymywania Oddziału o pełnym zakresie działania w Bochni, a to dla ułatwienia kontaktu pracodawcom i ubezpieczonym.

Bilans za rok 1938.

Stan czynny	zł.	2,513.024	gr	62
a to:				
w gotówce	zł	52.652	gr	42
w wekslach	„	10.067	„	44
lokaty	„	147.942	„	—
płatnicy	„	806.386	„	42
sumy przechodnie	„	29.087	„	29
dłużnicy	„	199.146	„	26
materiały	„	27.831	„	98
„	„	264.634	„	41
nieruchomości	„	975.276	„	40
Stan bierny	zł.	2,513.024	gr.	62
Akcepty	zł	8.567	gr	44
sumy przechodnie	„	47.465	„	60
Zakład Ub. Społ.	„	28.878	„	62
wierzyciele	„	103.895	„	21
pożyczki	„	44.213	„	71
Fundusz Ubezp. i Fundusz Pracy za należn. od płatn.	„	356.172	„	30
rezerwa na zal. skł. ods. i z ub. na wypadek choroby		196.408	„	29
fundusze	zł.	1,727.423	gr.	45

Niezwykle interesująco przedstawia się rachunek działalności Ubezp:, zasiłki 159.638 zł 52 gr., opieka lekarska 280.899 zł. 45 gr., środki lecznicze i pomocnicze: 145.296 zł, 02 gr. szpitale 202.748 zł. 66 gr; leczenie w bratnich Ubezpieczalniach 9.787 zł. 95 gr., profilaktyka 66.673 zł. 54. gr., opłata do O. F. U. na wypadek choroby 91.501 zł. 07 gr., koszty administracyjne 181.551 zł. 11 gr., koszty ogólne 18.779 zł. 77 gr., odpisy na zaliczki, składki i odsetki 1.608 zł. 14 gr. odpisy na fundusze 11.438 zł. nadwyżka 73.174 zł. 22 gr.

Dochody zaś przedstawiają się następująco:

Składki 1.128.869 zł., odsetki 16.539. zł. 19 gr., kary 1039 zł. 06 gr., dopłaty i opłaty ubezpieczonych 16.988 zł. 35 gr. Zwroty za udzielone świadczenia: 47.361 zł. 21 gr. subwencje z O. F. U. na wypadek chorób 10.976 zł. inne dochody 21.329 zł. 03 gr.

Wydawca i naczelny redaktor: Jan Kulesza-Salomon

Drukarnia „Grafia“ Tarnów. ul. Goldhamera 9.